

Vergaderjaar 2012–2013

21 501-31

Raad voor de Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken

Nr. 299

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 december 2012

Hierbij ontvangt u het verslag van de Raad WSBVC, onderdeel Werkgelegenheid en Sociaal Beleid, van 6 december 2012.

Het grootste deel van de Raad stond in het teken van een debat over de handhavingsrichtlijn en de uitvoering van de Europa2020-strategie. De overige agendapunten betroffen vooral voortgangsrapportages en aannames van Raadsconclusies. Zoals gebruikelijk ontvangt u ook het voortgangsverslag inzake gelijke behandeling van personen.¹

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L.F. Asscher

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

Verslag van de Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid d.d. 06 december 2012

Deze laatste Raad onder Cypriotisch voorzitterschap werd voorgezeten door minister Charalambous. Aanwezig waren vertegenwoordigers van de lidstaten en de Commissarissen Andor (sociaal beleid en inclusie) en Reding (gelijke kansen). Tevens waren de voorzitters van het Werkgelegenheidscomité en het Sociaal Beschermingscomité present.

Handhavingsrichtlijn

In een korte inleiding gaf Commissaris Andor aan dat zijn voorstel de best mogelijke balans biedt tussen effectiviteit van beleid en kostenefficiëntie. Hij herhaalde dat de Commissie er van overtuigd is dat bij artikel 9 (national control measures) een gesloten lijst van nationale controlemaatregelen het uitgangspunt dient te zijn omdat dit nu eenmaal de meeste rechtszekerheid biedt. Andor gaf aan dat de in het Commissievoorstel genoemde maatregelen veruit de meeste denkbare scenario's afdekt. Maar hij gaf ook aan ruimte te willen vinden voor die lidstaten die menen dat extra maatregelen nodig zijn op voorwaarde dat de procedures optimaal gecommuniceerd worden met werkgevers en werknemers.

Andor kende aan artikel 12 (ketenaansprakelijkheid – joint and several liability) vervolgens een cruciaal belang toe. Het creëert niet alleen bescherming voor werknemers en een gelijk speelveld voor werkgevers maar leidt bovendien tot een verhoogde afdracht van sociale premies aan de nationale overheden. Andor stelt dat ervaringen in diverse lidstaten hebben aangetoond dat ketenaansprakelijkheid een effectief instrument is dat bovendien – gezien de omvang van de uitbuiting van werknemers die plaats vindt – gerechtvaardigd en proportioneel is. Met name het midden- en kleinbedrijf zal van een dergelijk systeem profiteren, aldus Andor.

Verschillende lidstaten spraken zich uit voor een gesloten lijst uit en beriepen zich daarbij op het belang van rechtszekerheid. Diverse voorstanders van een open lijst meenden dat een gesloten lijst een achteruitgang van huidige nationale controle mogelijkheden zou betekenen. Slechts een enkele van deze lidstaten noemde een voorbeeld van een controlemaatregel die in het Commissievoorstel niet mogelijk zou zijn. Nederland stelde zich met enkele andere lidstaten compromisbereid op.

De meningen over het belang van ketenaansprakelijkheid en de behoefte aan Europese regelgeving op dit gebied liepen sterk uiteen.

Een meerderheid, waaronder Nederland, gaf aan het belangrijk te vinden dat er een Europees systeem van ketenaansprakelijkheid komt. De Commissie en diverse van deze lidstaten meenden dat dit niet alleen de werknemersrechten beschermt maar dat het bovendien zorgt voor een gelijk speelveld voor bedrijven. Een klein groepje (incl. Nederland) binnen deze meerderheid toonde zich daarbij voorstander van enige vorm van zorgvuldige afspraken over de voorwaarden waar de bedrijven aan moeten voldoen, die verder door de lidstaten zelf ingevuld kan worden.

Een klein groepje lidstaten pleitte ervoor om artikel 12 maar in zijn geheel te schrappen. Een veelgehoord argument tegen ketenaansprakelijkheid is dat lidstaten zelf moeten regelen hoe zij misbruik (bijv. gebrekkige loonbetaling) willen aanpakken en of zij hierbij een systeem van ketenaansprakelijkheid willen opzetten.

Bovendien gaven veel tegenstanders aan dat met invoering van een dergelijk systeem ongelijke behandeling tussen «lokale» en gedetacheerde werknemers zou ontstaan.

De Raad heeft vervolgens ingestemd met het voortgangsverslag.

EGF

Het voorzitterschap heeft een voortgangsverslag gepresenteerd. De Commissie deelde mee dat vooruitgang is geboekt op technische aspecten en dat nog altijd de overtuiging bestaat dat de meerwaarde van het fonds in de afgelopen periode is aangetoond. Om deze reden moet in de periode 2014–2020 het EGF worden voortgezet. Een handvol lidstaten sprak zich uit voor een EGF in de nieuwe programmaperiode. Enkel spraken zich ook expliciet uit tegen voortzetting.

Programma voor sociale verandering en innovatie (PSCI)

Programma voor sociale verandering en innovatie (PSCI)

Het voorzitterschap presenteerde de stand van zaken. In afwachting van de MFK-onderhandelingen zijn reeds onderhandelingen (in de vorm van een informele trilog) met het Europees Parlement opgestart. Een groot deel van de wijzigingsvoorstellen van het Europees Parlement was voor de Raad niet acceptabel. Onderhandelingen met Europees Parlement hebben geleid tot een deelcompromis, maar niets ligt vast totdat een algemeen compromis is bereikt. De verdere onderhandelingen gaan plaatsvinden onder het Ierse voorzitterschap.

Gelijke behandeling van personen

Het voorzitterschap presenteerde haar voortgangsverslag over dit dossier dat al sinds 2008 loopt. Het voorzitterschap geeft aan dat vooral gekeken is naar de reikwijdte van het richtlijnvoorstel op de terreinen van sociale zekerheid en onderwijs. De Raad stemde vervolgens in met het voortgangsverslag.

Bestrijding van geweld tegen vrouwen

De Commissie dankte het voorzitterschap voor het agenderen van dit belangrijke onderwerp. Er werd opgeroepen om tijdens de komende Algemene Vergadering van de VN sterk en eensgezind op te treden rond dit thema. De Raad nam de raadsconclusies vervolgens zonder verdere discussie aan.

Europa2020 uitvoering

Tijdens de discussie over de Europa2020 uitvoering werd er gesproken over governance, de jaarlijkse groeianalyse en het werkgelegenheids-pakket voor jongeren welke door de Commissie gepresenteerd werden en de monitor van de werkgelegenheidsprestatie.

De Raad verwelkomde het Jeugdwerkgelegenheidspakket en het economisch pakket van de Commissie (Annual Growth Survey 2013, Joint Employment Report, macro-economisch rapport, Alert Mechanisms Report). Ook bevestigde de Raad de update van de Employment Performance Monitor.

De Commissie heeft haar Youth Employment Package gepresenteerd. Daarnaast gaf Commissaris Andor aan dat het debat over economische beleidscoördinatie in EMU-verband van cruciaal belang is en dat hij op lange termijn een Europees budget wil gebruiken als stabiliseringinstrument om asymmetrische schokken op te kunnen vangen. Bij alle bezuinigingen moet rekening worden gehouden met groei en sociaal beleid.

Het voorzitterschap riep op tot actie om werkloosheid en met name jeugdwerkloosheid te bestrijden. Het aankomend voorzitterschap Ierland benadrukte dat ook jongeren ouder dan 25 jaar vaak nog werkloos zijn en benoemde ook dit als een probleem. Daarnaast moet het lenen van geld aan kleine bedrijven door banken worden gestimuleerd.

De voorzitter van EMCO meldde dat EMCO het werk in het kader van het Europees Semester zal voortzetten. Op 1 februari zal EMCO met nationale sociale partners de loonontwikkelingen bespreken. De uitkomst hiervan zal worden gebruikt voor de EMCO-inbreng voor de Februariraad.

De voorzitter van het SPC kondigde een SPC rapport aan in februari en gaf drie boodschappen mee: (1) de Annual Growth Survey erkent de rol van sociale beschermingssystemen niet meer als automatische stabilisatoren. De politieke implicatie daarbij is belangrijk: grote delen van de samenleving verliezen eerlijke bescherming. Die bescherming is van belang om onszelf tegen economische schokken te beschermen; (2) de Annual Growth Survey beperkt de rol van pensioensystemen alleen tot financiële houdbaarheid, dit zou echter hand in hand moeten gaan met adequaatheid van pensioenen; (3) sociale bescherming heeft tot doel niet alleen een vangnet te bieden voor alleen de allerarmsten, maar heeft betrekking op een ieder in onze maatschappij.

Alle lidstaten onderschreven de Annual Growth Survey. Enkele lidstaten merkten nog op dat de Employment Monitor ook aandacht zou moeten schenken aan de ontwikkeling die lidstaten doormaken, in plaats van een statische vergelijking tussen lidstaten.

Daarnaast gingen er stemmen op om ieder jaar bij de Annual Growth Survey een bijlage te voegen die aandacht geeft aan de gelijkheid tussen mannen en vrouwen. Indien het vrouwelijk potentieel beter wordt benut, kan een grote economische groei worden gerealiseerd. De inhoud van deze bijlage moet uiteindelijk worden vertaald in landenspecifieke aanbevelingen. Voorts werd er ook de suggestie gedaan dat de publieke arbeidsbemiddelingsdiensten met elkaar moeten gaan samenwerken. Best-practices moeten met elkaar worden uitgewisseld, om van elkaar te leren van werkt en wat niet werkt. Op die manier kan de werkloosheid verder omlaag worden gebracht.

Omdat (jeugd)werkloosheid als een groot probleem wordt beschouwd onderschreven vrijwel alle lidstaten expliciet de publicatie van de Commissie van het Youth Employment Package. Veel enthousiasme bestond voor de aanbeveling voor een jeugdgarantie.

Belang van hervormingen en arbeidsmarktmaatregelen werd door alle lidstaten onderstreept. Kritische lidstaten waren het eens met de gedachte van de jeugdgarantie maar stelden zich vragen bij de termijn waarbinnen een jongere aanbod moet krijgen voor werk, opleiding of stage. Veel jongeren zouden na zes maanden (in plaats van vier) een baan vinden, dus het geld voor deze regeling zou in dat geval niet optimaal en efficiënt worden besteed.

De Commissie benadrukt expliciet het belang van Europese fondsen in de bestrijding van de crisis en het behalen van de EU2020-doelen.

Europees Jaar voor actief ouder worden (2012)

Het voorzitterschap herhaalde de boodschap van de verklaringen voor het Europees Jaar 2012 voor het Actief Ouder Worden. De Commissie onderschreef dit. De Raad nam de raadsverklaring vervolgens zonder verdere discussie aan.

Diversen

Aankomend voorzitterschap Ierland zal de prioriteit leggen bij groei en baanansen en sprak de hoop uit vooruitgang te boeken op de dossiers handhavingsrichtlijn, bescherming van migrerende werknemers tegen discriminatie, portabiliteit van pensioenen en de aanbeveling voor een jeugdgarantie. Daarnaast sprak Ierland over de MFK-onderhandelingen aangezien deze onderhandelingen bepalend zullen zijn voor veel dossiers die nu op tafel liggen (EGF, PSCI, Minstbedeelden). Ook gaf Ierland aan vaart te willen maken met de aanbevelingen voor een jeugdgarantie.